

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Evy Šonkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobkyně: **E. H.**, zast. Mgr. Lukášem Hojdnem, LL.B., advokátem, se sídlem Francouzská 299/98, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2025, č. j. 3 A 50/2025-17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobkyně podala dne 10. 7. 2023 žádost o poskytnutí jednorázové peněžní částky (dále jen „žádost“) podle zákona č. 297/2021 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky osobám sterilizovaným v rozporu s právem (dále jen „zákon č. 297/2021 Sb.“).

[2] Protože žalovaný o žádosti nerozhodl v zákonem stanovené lhůtě, podala žalobkyně dne 7. 5. 2025 žalobu na ochranu proti nečinnosti k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Dne 21. 5. 2025 vzala žalobkyně žalobu v celém rozsahu zpět, neboť žalovaný rozhodl o žádosti rozhodnutím ze dne 19. 5. 2025.

[3] Městský soud řízení o žalobě zastavil podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), usnesením ze dne 29. 5. 2025, č. j. 3 A 50/2025-17. Zároveň uložil žalovanému, aby žalobkyni nahradil náklady řízení ve výši 18 405 Kč. Městský soud uvedl, že podle § 60 odst. 3 s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud bylo řízení zastaveno. Toto pravidlo však neplatí v případě, kdy návrhovatel vezme návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo pokud bylo řízení

zastaveno pro uspokojení navrhovatele. V takovém případě má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení. V posuzované věci žalobkyně vzala žalobu zpět z důvodu pozdějšího chování žalovaného (vydání rozhodnutí o žádosti) a nelze mít za to, že by žaloba byla podána zjevně nedůvodně. Žalobkyně tak má právo na náhradu nákladů řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), c), d) a e) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) zrušil usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Stěžovatel namítl, že městský soud měl žalobu odmítnout pro její nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žaloba totiž byla podána až po uplynutí lhůty dle § 80 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně podala žádost dne 10. 7. 2023. Žádost byla stěžovateli doručena dne 14. 7. 2023. Prodloužená lhůta k vydání rozhodnutí o žádosti, která je stanovena zvláštním předpisem (viz § 5 odst. 3 a § 7 odst. 2 zákona č. 297/2021 Sb.), uplynula dne 27. 9. 2023. Žalobkyně podala žalobu proti nečinnosti až dne 7. 5. 2025, tedy až po uplynutí lhůty pro její podání.

[6] Městský soud měl bezprostředně po podání žaloby zkoumat, zda se tak stalo v zákonné lhůtě. Kdyby tak učinil, musel by dospět k závěru, že žaloba byla podána opožděně a jako takovou ji ihned odmítnout. V takovém případě by žalobkyni zcela logicky nepřiznal náhradu nákladů řízení. Městský soud však žalobkyni zvýhodnil tím, že splnění této podmínky nezkoumal ani bezprostředně po podání žaloby, ani po jejím zpětvzetí. Tím implicitně konstatoval, že žaloba byla podána včas. Žaloba však trpěla neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, nebylo ji možné věcně posoudit, a městský soud tak žalobkyni nemohl přiznat náhradu nákladů řízení.

[7] Usnesení městského soudu svým finančním dopadem nutí stěžovatele do postupu, při kterém by se zdráhal vydat rozhodnutí, dokud nebude žaloba na ochranu proti nečinnosti odmítnuta pro opožděnost. Tento postup by byl v neprospěch účastníků správních řízení.

[8] Stěžovatel dále uvedl, že se městský soud ve svém usnesení nijak nevypořádal s jeho vyjádřením k žalobě ze dne 29. 5. 2025. Tím porušil jeho právo být slyšen ve smyslu § 157 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Městský soud vydal usnesení bezprostředně po uplynutí lhůty, kterou stěžovateli stanovil k podání vyjádření k žalobě, aniž vyčkal přiměřenou dobu na možné pozdější doručení tohoto vyjádření prostřednictvím držitele poštovní licence.

[9] Stěžovatel závěrem namítl, že městský soud porušil jeho procesní práva tím, že mu nezaslal podání žalobkyně ze dne 21. 5. 2025, jímž vzala žalobu zpět. Stěžovatel

pokračování

se ke zpětvzetí žaloby nemohl vyjádřit předtím, než městský soud vydal ve věci konečné rozhodnutí.

[10] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] NSS nejprve konstatoval, že kasační stížnost obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 106 odst. 1 s. ř. s., byla podána včas, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele jedná zaměstnankyně, která má vysokoškolské právnické vzdělání potřebné k výkonu advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnost však není subjektivně přípustná.

[13] NSS se již zabýval situací, kdy stěžovatel napadne kasační stížností výrok usnesení, kterým krajský soud zastavil řízení pro zpětvzetí žaloby žalobcem, s argumentací, že krajský soud měl žalobu odmítnout. Má-li být kasační stížnost subjektivně přípustná, musí být stěžovateli způsobena určitá újma. Jde o újmu v procesním smyslu, proto je rozhodující výrok rozhodnutí krajského soudu. Majetkovou újmu spočívající v rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení nelze brát z hlediska subjektivní přípustnosti kasační stížnosti v úvahu. Pozice stěžovatele (žalovaného) bude v zásadě stejná jak v situaci, kdy krajský soud řízení zastaví, tak v situaci, kdy žalobu odmítne, případně i zamítne. Ve všech těchto případech není kasační stížnost žalovaného přípustná. Kasační stížnost proti tomuto výroku proto NSS odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení NSS ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Ans 17/2012-33, body 9 - 12, jehož závěry byly potvrzeny usnesením rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018-52, č. 4024/2020 Sb. NSS).

[14] I v posuzované věci stěžovatel brojí proti usnesení, kterým městský soud zastavil řízení pro zpětvzetí žaloby. NSS však konstatuje, že ani jedna z námitek uplatněných v kasační stížnosti nijak neodůvodňuje závěr, že je kasační stížnost subjektivně přípustná. Jediná újma, která mohla napadeným usnesením stěžovateli vzniknout, je újma plynoucí z výroku II. usnesení, tedy z výroku o náhradě nákladů řízení. Taková újma však není z hlediska subjektivní přípustnosti kasační stížnosti relevantní (viz bod 55 usnesení č. j. 9 Afs 271/2018-52, dále viz např. usnesení NSS ze dne 17. 1. 2025, č. j. 2 As 239/2024-33). Na tomto závěru nic nemění ani to, že stěžovatel vyjádřil nesouhlas i s výrokem I. usnesení městského soudu, kterým bylo zastaveno řízení o žalobě. Veškeré důsledky, které stěžovatel přičítá usnesení městského soudu, totiž pramení výhradně z výroku, jímž městský soud žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení.

[15] Rozšířený senát NSS v usnesení č. j. 9 Afs 271/2018-52 výslovně konstatoval, že kasační stížnost je subjektivně nepřípustná, pokud řízení o žalobě nemůže pro stěžovatele skončit příznivěji, a to ani v případě úspěšnosti kasační stížnosti. Současně uvedl,

že pro posouzení příznivosti není rozhodná otázka náhrady nákladů řízení. Proto ani tvrzená procesní pochybení městského soudu, spočívající v tom, že se nezabýval vyjádřením stěžovatele k žalobě ani mu nezaslal zpětvzetí žaloby žalobkyně, nemohou na závěru o subjektivní nepřipustnosti kasační stížnosti nic změnit. I kdyby NSS shledal, že městský soud takto pochybil, náprava těchto vad by nemohla mít vliv na příznivost výsledku řízení o žalobě pro stěžovatele.

[16] Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatelova kasační stížnost proti výroku I. usnesení městského soudu není subjektivně přípustná, a proto se NSS nemůže jeho námitkami věcně zabývat ani ve vztahu k výroku II. tohoto usnesení. Přípustnost napadení výroku o nákladech řízení je podmíněna přípustností alespoň jedné meritorní námitky (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 9 Afs 271/2018-52, nebo usnesení NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Vzhledem k výše uvedenému NSS odmítl kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. srpna 2025

Tomáš Kocourek
předseda senátu